

Vår referens:

Direkttel:

Barn- och utbildningsnämnden

E-post:

Diariernr: Dnr BUN/2017

Er referens:

Förslag till budget 2018 och ekonomisk planering för åren 2019-2020

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har, vid sammanträdet 2017-03-22, fastställt budgetramar för åren 2018 – 2020 (KS § 48/17). Utgångspunkten är kommunens långsiktiga mål i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt den plan för ekonomin 2018-2019, som kommunfullmäktige antagit i november 2016. De ekonomiska förutsättningarna har uppdaterats utifrån ny skatt- och befolkningsprognos samt övriga kända förändringar som skett sedan planen fastställdes.

Respektive nämnd har, vid budgetdialogen i april, presenterat vad nämnden vill åstadkomma med sina mål på kort och lång sikt, liksom större utmaningar på längre sikt. Områden som beskrevs var framtidens skola, lokala utmaningar, fokusområden och ekonomisk information i form av en övergripande ekonomisk analys. Vid budgetdialogen lyftes även fram vilka områden som ska prioriteras och vilka verksamheter som kan effektiviseras och/eller omprövas.

Vad gäller de poster som finns avsatta inom KS förfogande, för bland annat indexuppräknings, bör nämndens behov särskilt noteras och kalkyler tas fram som underlag för ett eventuellt beslut om kompensation.

Barn- och utbildningsnämnden uppmanas även att inför budgetberedningen särskilt redovisa de kostnader som hittills uppstått med anledning av ny lagstiftning gällande ”Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux”. Enligt KF § 12/17 kommer en eventuell utökning av nämndens budget för 2018 och framåt att hanteras i samband med budgetprocessen.

Nämnderna ska, senast 2017-06-15, lämna budgetförslag inom ram.

Utgångspunkter

Nämndsmål

Budgetförslaget jämte förslaget till plan för ekonomin år 2019 – 2020 är framtaget med ledning av de nämndsmål som barn- och utbildningsnämnden föreslagit för 2018 och de investeringar barn- och utbildningsnämnden föreslagit för 2018-2020.

Tillväxt

Antalet barn i förskolan har ökat under de senaste åren. Denna ökning har bland annat inneburit att förskoleverksamhet bedrivits i paviljonger. Befolkningsprognosen för åren 2017 – 2030 visar, för åldersgruppen 1 – 5 år, en stabilisering och förskolans paviljonger planeras ersättas av permanenta lokaler. En ny förskola med 8 avdelningar beräknas tas i drift hösten 2018. Den nya förskolan kommer att lokaliseras i Lerviksområdet i södra kommundelen. När den nya förskolan tas i drift kommer huvuddelen av paviljongerna i södra kommundelen återlämnas.

Befolkningsprognosen visar att antalet elever i grundskolan kommer fortsätta att öka. Karstorps norra skola har byggts ut och ny skola – Strandskolan - har byggts. De båda skolorna tas i bruk höstterminen 2017. Höstterminen 2019 ska även den första av två om- och nybyggnadsetapper av skollokaler i Pilängsområdet färdigställas. Under de kommande åren väntas även antalet elever i skolår fyra som ansöker om fritidsklubb öka. Detta medför att även fritidsklubsverksamhet bedöms behöva utökas.

Attraktiv arbetsgivare

Rekrytering av behörig och kvalificerad personal till för- och grundskolans verksamheter är en utmaning på grund av den lärarbrist som råder i nationellt. Detta medför en konkurrens om behöriga och erfarna pedagoger. I det perspektivet är kommunens attraktivitet som arbetsplats betydelsefull både vid rekrytering och när det gäller att behålla befintliga medarbetare i verksamheterna.

Digitalisering

Skolverket har på regeringens uppdrag tagit fram en nationell IT-strategi för skolväsendet. Strategin ska bidra till ökad måluppfyllelse och till en likvärdighet i skolan genom att krav och förväntningar blir samma för alla. Regeringen har beslutat om förtydliganden och förstärkningar av läroplan för grundskolan och för gymnasieskolan i syfte att tydliggöra skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens enligt nedan.

- Programmering införs som ett tydligt inslag i flera olika ämnen i grundskolan
- Eleverna ska kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik.
- Arbeta med digitala texter, medier och verktyg.
- Använda och förstå digitala system och tjänster.
- Utveckla en förståelse för digitaliseringens påverkan på individ och samhälle.

Budgetram 2017 – 2020

Barn- och utbildningsnämnden har medgivit en budgetram med 680 731 mkr för år 2018. Den innebär en utökning med 9 985 mkr i förhållande till budgetramen för år 2017. De utökningar som gjorts mellan åren 2017 och 2018 redovisas i tabell 1 nedan.

	2017	2018	2019	2020
	Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Driftbudget 2017	-669 797	-669 797	-669 797	-669 797
Skillnad i ELP		-10 589	-10 589	-10 589
Förstärkning		1 600	1 600	1 600
Justering internhyra		-314	-628	-628
Driftmedel start Karstorp N och Strandskolan	-3 485	-3 485	-3 485	-3 485
Effektivisering	1 680	2 800	5 600	5 600
Driftbudget Barn- och utbildningsnämnd	-671 602	-679 785	-677 299	-677 299
Löneökningar		0	0	0
Tillväxtpost	2 146	343	-3 606	-3 606
Justering internhyra		-59	-59	-59
Justering IT-verksamheten		-30	-30	-30
Kompensation för inflation		-1 200	-1 200	-1 200
Kommunal vuxenutbildning	-1 290	0	0	0
Driftbudget barn- och utbildningsnämnd	-670 746	-680 731	-682 194	-682 194

Tabell 1: Förändringar i budgetram mellan år 2017 och 2018, samt ELP för åren 2019 – 2020.

Förändringar inom ram

Förslaget till budgetram 2018 för barn- och utbildningsnämnden innebär att 680 731 mkr medgivits. Utöver detta följer ytterligare justeringar och kompensation för löneökningar. Nedan redovisas de förändringar som föreslås genomföras inom den budgetram som medgivits.

För- och grundskola

Volymförändring

Under 2017 kommer antalet barn i förskolan att minska och antalet elever i grundskolan att öka i förhållande till år 2016. Detta innebär att fler klasser och ytterligare fritidshemsplatser/fritidsklubsplatser behöver organiseras. I den beräkning som görs i budget 2018 har antalet barn inom förskolan minskats med 21 barn från 1631 2017 till 1610 barn 2018. I grundskolan beräknas antalet elever öka med 118 elever från 3853 elever 2017 till 3971 elever 2018. Dessa förändringar innebär en volymökning motsvarande 1,7 mkr.

Ersättningarna för barn och elever till fristående förskolor och grundskolor, samt interkommunala ersättningar, som baseras på kommunens självkostnader, har räknats upp. I budget till fristående verksamhet beräknas antalet barn inom förskolan minska med 5 barn från 172 år 2017 till 167 barn år 2018. I grundskolan beräknas antalet elever öka med 9 elever från 290 elever år 2017 till 299 elever år 2018. Med gjorda effektiviseringar i verksamheten minskar ersättningen till fristående förskolor och grundskolor, samt interkommunala ersättningar med 0,8 mkr och kostnadsökningen inklusive prisökningen beräknas uppgå till cirka 0,1 mkr.

Resurscentrum bedömer att antal elever i behov av särskilt stöd kommer att vara högre under 2018 jämfört med 2017. Budget för stöd gällande externa placeringar har ökat medan budget för intern tilläggsresurs ligger kvar på samma nivå som 2017. Antal köpta platser inom särskolan förväntas minska under 2018 jämfört med 2017. Sammanlagt har resurscentrums budget ökat med 1,75 mkr främst beroende på ökat behov av stöd.

Anpassning av generella resurser

I budget 2017 finns medel avsatta motsvarande 3,2 mkr. I förslaget till budget 2018 har medelstillelning anpassats och 1,6 mkr föreslås tillställas verksamheterna.

Ensamkommande flyktingungdomar

Kostnaderna för ensamkommande flyktingungdomars skolgång överstiger de medel som tilldelats nämnden. För insatser såsom tolkhjälp och studiestöd på modersmålet beräknas merkostnader motsvarande cirka 0,5 mkr.

Anpassning av skolledarresurser

Under 2017 har 1,0 förskolechef tillsatts till område Karstorp/Allé. Kostnad för inrättande av tjänst är cirka 0,8 mkr. Skolledarresursen kommer att utökas med 1,5 tjänst, motsvarande 1,4 mkr. Aktuella skolledartjänster är placering vid Rutsborgskolan samt Karstorp skolan (norra), Förändringen medför att antalet medarbetare per skolledare minskats något. Sammantaget medför anpassningen av skolledarresurser en kostnad på 2,2 mkr.

Förvaltningsadministration

Översyn av förvaltningens administration påbörjades under år 2016. Översynen har inneburit att effektiviseringar inom administrationen genomförts under år 2017. Ytterligare effektiviseringar motsvarande 0,9 mkr föreslås göras under år 2018.

Anpassning av övriga kostnader

Rektorsområdena får ersättning för varor, tjänster, läromedel, fortbildning och elevdokumentation. En översyn av ersättningen har gjorts tillsammans med av centralt avsatta medel för varor och tjänster. Förändringen av tilldelningen beräknas ge minskade kostnader om 2 mkr.

Centralt finns medel avsatta 0,6 mkr för utbildning av rektorer och förskolechefer. Budget minskas med 0,4 mkr till att fortsättningsvis vara 0,2 mkr årligen.

Centralt finns årligen 0,3 mkr avsatt för att täcka merkostnader vid uppstart av ny skola eller förskola. Under 2018 startar ny verksamhet med Lerviks förskola men av avsatta medel för att täcka merkostnader beräknas endast 0,2 mkr användas och medel minskas med 0,1 mkr.

Ökade intäkter

Intäkterna beräknas öka år 2018. En uppräknig av föräldraavgifterna och en ökad volym medför högre intäkter med 0,3 mkr. Antalet elever från andra kommuner som väljer att gå i Lomma kommuns skolor har ökat. Antalet elever som väljer Lomma kommuns fotbollsakademier bedöms öka 2018 i förhållande till föregående år. Detta medför att intäkterna beräknas bli 1,6 mkr högre 2018 än 2017. Sammanlagt beräknas intäkterna öka med 1,9 mkr.

Generella effektiviseringar

I förslaget till budget 2018 föreslås en generell effektivisering inom samtliga verksamheter motsvarande 1,8 mkr.

Utökning av lokaler och nyetablering

Kostnader för lokaler och städning beräknas öka till följd av att nya lokaler tas i bruk. Lokalkostnadsökning avseende Lerviks förskola lokaler i Karstorps Norra skola samt Strandskolan uppgår till 1,3 mkr, varav med 0,4 mkr avser lokalhyror och 0,9 mkr städkostnader.

Gymnasieskola och vuxenutbildning*Gymnasieskola*

Under 2018 prognostiseras 56 fler elever gå i gymnasiet än budgeterat 2017. Behovet av stöd förväntas också öka. Detta medför ökade budgeterade kostnader på 7,8 mkr. Av totalt antal budgeterade elever är det färre nyanlända än i budget 2017 vilket medför att budgeterat statsbidrag minskar med 3,4 mkr. Gymnasieskolans budgeterade nettokostnader är totalt 9,75 mkr högre än budget 2017.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningens budget har jämfört med 2017 utökats med 0,5 mkr till svenska för invandrare och 0,1 mkr för köp av tolktjänst. De budgetjusteringar motsvarande -2,1 mkr som gjorts inom gymnasial vuxenutbildning 2016/2017 ligger kvar i budgetförslaget för 2018.

Kostverksamhet

Ökningen av antalet elever medför att kostverksamhetens volym anpassas till högre nivå. Volymökningen jämte prisökning motsvarar ca 1,4 mkr. Den ökade volymen bedöm dock ge stordriftsfördelar som möjliggör effektiviseringar inom verksamheten motsvarande 0,6 mkr. Detta innebär att kostverksamhetens resursbehov kan tillgodoses genom att 0,8 mkr tillförs.

Kostnadsanpassningar

Kostnadseffektiviseringen motsvarar 8,2 mkr varav motsvarande 7,6 mkr planeras genomföras inom för- och grundskolans verksamheter och 0,6 mkr inom kostverksamheten. De effektiviseringar som föreslås innebär att förslaget till budget ligger inom tilldelad ram. Föreslagna anpassningar innebär inte någon förändring i fördelningsnyckeltalen inom verksamheterna.

Överväganden i budgetarbetet – kostnader utanför ramtilldelning**För- och grundskola***Ökade avskrivningar*

Vid större investeringar är det brukligt att nämnd kompenseras för kostnader för avskrivningar samt för prisökningar. De kostnader som bedöms vara av sådan karaktär har därför lagts utanför tilldelad ram. Aktuella kostnader för år 2018 uppgår till 5,83 mkr enligt nedan.

Till följd av det ökade antalet elever, behov av en ny förskola och en ny nationell IT-strategi har barn- och utbildningsnämnden sammanställt behov av investeringar för åren 2018-2020.

Budget 2018

Behoven av större investeringar omfattar inventarier till om- och tillbyggda lokaler vid Karstorp norra skola, Strandskolan, Lerviks förskola samt datorer till elever i årskurserna 1-3.

Objekt	2 018	2019	2020
Karstorp N	-812	-812	-760
Strandskolan	-506	-506	-477
Lervik	-81	-329	-329
Piläng	0	-216	-842
Löddesnässkolan	0	0	-26
Datorer åk 1-3	-461	-1 153	-1 153
Enligt beslut	-1 860	-3 016	-3 587

Tabell: Investeringar i inventarier samt datorer för elever i årskurserna 1–3.

År 2018 har nämnden kostnader för avskrivningar motsvarande 1,860 mkr. Aktuella avskrivningar har lagts utanför ram.

ELP - 2019 och 2020

År 2019 bedöms nämndens avskrivningar uppgå till 3,016 mkr. Samma år planeras etapp 1 av om- och tillbyggnad av lokaler i Pilängsområdet vara klar. Behov av medel för investeringar avseende inredning och utrustning till Pilängskolans nya lokaler beräknas uppgå till 1,4 mkr för etapp 1. Dessa kostnader ligger utanför budgetram.

År 2020 beräknas nämndens avskrivningar uppgå till 3,587 mkr. Under detta år föreslås om- och tillbyggnad av Löddesnässkolan att genomföras. Under år 2020 föreslås även reinvestering i datorer till elever i årskurserna 4-6 att göras.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Prisuppräknning gymnasieskola

Enligt styrsystemet kompenseras nämndens budgetram efter hur befolkningen utvecklas. I budgetförslaget är kostnadsförändring beroende på antal elever inräknad. Kostnadsökningar beroende på prisutveckling är inte inräknat i budgetförslaget och äskas utanför tilldelad budgetram. Befintligt genomsnittspris för köp av plats räknas upp med 2,5 procent. Sammantaget blir då beräknad prisökning för köp av plats, köp av stöd samt busskort 2,68 mkr.

Behörighetsgivande utbildning

Ny lag ger medborgarna rätt till gymnasial vuxenutbildning som ger behörighet till vidareutbildning inom högskola. Kommunen har fr.o.m 2017 tillförts medel i det generella statsbidraget som kompensation för ökade kostnader på grund av detta. För 2017 har barn- och utbildningsnämnden tillförts motsvarande budget. Under vårterminen 2017 beräknas kostnaden för utbildningen att uppgå till 0,5 mkr. Kostnader inom vuxenutbildningen avseende behörighetsgivande utbildning

förväntas motsvara 1,29 mkr. Medel för rätt till behörighetsgivande utbildning kommer att äskas i enskilt ärende.

Förvaltningens förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden:

- Godkänner förslag till budget 2018 och ekonomisk planering för åren 2019-2020
- Godkänner föreslagna anpassningar för att nå budget inom barn- och utbildningsnämndens ram
- Översänder äskanden om kompensation för kostnader som faller utanför medgiven ram 2018, motsvarande 5,83 mkr.

Marie-Christine Cronholm
Tf Förvaltningschef

Magnus Lindvall
Ekonom